

Občan a právo: Manželství

Otázka A Uzavření manželství – zákonné překážky

Vyberte, zda v následujících možnostech je či není uzavření manželství možné.

- a) Petr (23 let) si chce vzít Hanku (16 let), se kterou čeká dítě
- b) Jan (28 let) si chce vzít Janu (26 let), svoji sestřenicí
- c) Ali (46 let, Alžírčan) si chce vzít Kristýnu (30 let, Češku), ačkoliv už jednu ženu má. Byl by rozdíl mezi uzavřením manželství v Alžírsku a ČR?

Otázka B Vznik manželství

Kterým okamžikem právně vzniká manželství?

- a) svobodný a úplný souhlasný projev vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství („ano“)
- b) výměnou prstýnků, resp. nasazením druhého z nich
- c) podpisy do osvědčení – veřejné listiny, která je při obřadu, a to před osobou z matričního úřadu
- d) zápisem do matriky

Úkol 1 Příjmení

Naformulujte možné kombinace příjmení, které připadají pro osoby vstupující do manželství v úvahu – snoubenci při sňatečném obřadu činí statusové prohlášení o příjmení. Snoubenci jsou Petr Novák a Petra Kučerová. Uvažujte 5 možných variant (neuvažujte pro ženu možnosti bez –ová).

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....

Otázka C Uzavření manželství – speciální situace – spíše pro zajímavost

- a) Můžete uzavřít v zahraničí? Kde to je možné? Víte, kam se taková manželství v ČR zapisují?
- b) Mohou dvě osoby stejného pohlaví uzavřít u nás stejnopohlavní manželství? Mohou tak občané ČR učinit v zahraničí? Jak by se poté zacházelo s takovým manželstvím v ČR?
- c) Musíte být na obřadu přítomni osobně?
- d) Můžete uzavřít manželství v přímém ohrožení života?

Úkol 2 Manželství – SJM

Rozhodněte, co nespadne do SJM v době trvání manželství, kromě otázky a) (před uzavřením manželství). Využijte tabulku pod příkladem. Jedná se o zákonný režim (tudíž dle pravidel občanského zákoníku, pokud si manželé neujednají něco jiného).

- a) majetek, který nabyl každý sám před uzavřením manželství
- b) zubní kartáček
- c) automobil
- d) mzda
- e) osobní ohodnocení za pracovní výkon
- f) příjmy z nemocenského pojištění
- g) peníze, které jste získal/a jako náhradu škody za to, že Vás pan XY srazil autem a Vy jste si zlomili nohu
- h) mobilní telefon
- i) prodej mobilního telefonu (= peníze za prodej)
- j) dar k narozeninám (lyže)
- k) dědictví, které Vám odkázala Vaše maminka, která zesnula
- l) dluhy

Součástí společného jmění je to, čeho nabyl jeden z manželů nebo čeho nabyli oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co

- slouží osobní potřebě jednoho z manželů,
- nabyl darem, děděním nebo odkazem jen jeden z manželů, ledaže dárce při darování nebo zůstavitel v pořízení pro případ smrti projevil jiný úmysl,
- nabyl jeden z manželů jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech,
- nabyl jeden z manželů právním jednáním vztahujícím se k jeho výlučnému vlastnictví,
- nabyl jeden z manželů náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku.

Součástí společného jmění jsou dluhy převzaté za trvání manželství, ledaže a) se týkají majetku, který náleží výhradně jednomu z manželů, a to v rozsahu, který přesahuje zisk z tohoto majetku, nebo b) je převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se přitom jednalo o obstarávání každodenních nebo běžných potřeb rodiny.
(ustanovení § 709 a 710 občanského zákoníku)

Úkol 3 Manželství – SJM vypořádání

Vypořádejte SJM. Muž a žena se rozvádí, mají dítě Adama (8 let), který aktivně hraje hokej, kam jej rodiče vždy vozili hned po škole. Matka pracuje jako prodavačka v samoobsluze, otec je zástupce ředitele úspěšné firmy v oblasti stavebnictví. Dítě bylo svěřeno do výhradní péče matky. Vypořádejte z nabízených možností – co z toho byste určitě přisoudili matce? Co když otec dostane rodinný dům?

- rodinný dům – hodnota bez nábytku 12 000 000 Kč
- chata – hodnota 2 000 000 Kč
- auto – hodnota 1 200 000 Kč
- pes
- počítač – 24 000 Kč
- notebook vč. příslušenství otce soukromý – 32 000 Kč
- notebook vč. příslušenství matky soukromý – 21 000 Kč
- myčka – 8 000 Kč
- pračka – 12 000 Kč
- lednička – 19 000 Kč
- křeslo a gauč – 25 000 Kč
- jídelní stůl – 8 000 Kč
- 4 židličky – kus 2 000 Kč
- oblečení otce – triko – 1 200 Kč
- oblečení matky – kalhoty – 2 000 Kč
- obraz v předsíni – 3 000 Kč

atd.

Otázka D Práva a povinnosti manželů

Napadnou Vás nějaká vzájemná práva, které mají manžel/manželka během trvání manželství?

Otázka E Zánik manželství

Jmenujte způsoby zániku manželství podle českého práva (je jich 5).